

Protocol Gastouderopvang & COVID-19

versie 13-4-2021

Dit protocol is opgesteld door de Brancheorganisatie Kinderopvang, de Branchevereniging Maatschappelijke Kinderopvang, BOink, Voor Werkende Ouders en FNV in samenspraak met SZW. Het protocol dient als handreiking voor de kinderopvangsector bij het werken in tijden van COVID-19 en vormt een vertaling van de richtlijnen van het RIVM naar de specifieke situatie van de kinderopvang.

Algemene maatregelen

De gastouderopvang is volledig open, dus voor de opvang van kinderen van 0-13 jaar. Gastouders mogen ook naschoolse opvang bieden, omdat deze opvang in kleine groepen plaatsvindt en vaak aan kinderen uit dezelfde gezinnen. Hierdoor zijn het aantal contacten beperkt. De laatste versie van de richtlijnen van het RIVM is het uitgangspunt van alle maatregelen, aangepast voor de gastouderopvangsetting. De volgende algemene maatregelen zijn van kracht en nemen gastouderorganisaties in acht:

Afstand houden

- Tussen kinderen onderling hoeft geen 1,5 meter afstand bewaard te worden.
- Tussen gastouders en kinderen hoeft geen 1,5 meter afstand bewaard worden.
- Tussen gastouders en ouders moet altijd 1,5 meter afstand bewaard worden.
- Houd je bij het ophalen van schoolgaande kinderen aan de maatregelen die de school heeft getroffen.

Hygiënevoorschriften

- Zorg dat zowel jijzelf als kinderen een goede handhygiëne kunnen aanhouden. Zorg voor water en zeep. Faciliteer het handen wassen in ieder geval: bij aankomst op opvang, na het buiten spelen, voor het (klaarmaken van) eten, na toiletbezoek, na contact met dieren en bij vieze of plakkerige handen. Een alternatief voor handen wassen met water en zeep kunnen reinigingsdoekjes voor de handen zijn. [Zie ook](#)
- Communiceer over de hygiënemaatregelen en laat iedereen deze zo nauwkeurig mogelijk opvolgen: zit niet met je handen aan je gezicht, schud geen handen, hoest of nies in je elleboog en gebruik papieren zakdoekjes om je neus te snuiten en gooi deze daarna weg.
- Zorg voor instructies om de (jongere) kinderen te helpen met het goed leren handen wassen en hoest- en nieshygiëne aan te houden.
- Maak handcontactpunten zoals deurklinken, touchscreens (die meerdere personen aanraken) en andere materialen meerdere keren per dag schoon met schoonmaakdoekjes of met water en zeep (bijvoorbeeld allesreiniger).
- Zorg voor voldoende (hand)zeep en papieren handdoekjes bij een toilet.
- Maak na iedere werkdag de ruimtes waar je de kinderen opvangt goed schoon.

Jij bent als gastouder verantwoordelijk voor de uitvoering van deze hygiënemaatregelen.

Maak je handen schoon met water en zeep. Zo kun je ziekteverwekkers verwijderen. Handenwassen werkt het beste bij de preventie van besmetting. Wees terughoudend met het gebruik van handdesinfectiemiddelen bij kinderen vanwege het gevaar van vergiftiging door inname van deze middelen.

Ventilatie en binnenklimaat

Zorg voor voldoende ventilatie door of ramen op een kier te zetten, of via roosters of kieren, of met mechanische ventilatiesystemen. Lucht de ruimtes waar de kinderen verblijven elke dag regelmatig. Doe dat niet als er meerdere mensen in de ruimte aanwezig zijn. Doe dit bijvoorbeeld vóór aankomst van de kinderen of tijdens het buitenspelen door de ramen en deuren 10 à 15 minuten tegenover elkaar open te zetten.

Besmetting op locatie

In het geval van een positieve besmetting onder gastouders of kinderen op een locatie wordt de GGD afdeling infectieziektenbestrijding geïnformeerd. [Zie ook](#)

Het opstellen van een handelingsperspectief geldt niet voor gastouders, wel moet een locatie voor gastouderopvang tijdelijk sluiten als gevolg van de quarantaineregels bij een besmetting op de locatie. Zie verder onder het hoofdstuk '[Maatregelen voor gastouders](#)'.

Maatregelen voor kinderen

Voor kinderen van 4-12 jaar die naar het primair onderwijs gaan, is het thuisblijf- en testbeleid vanaf 8 februari aangepast en gelijkgetrokken met dat voor oudere kinderen in het voortgezet onderwijs en volwassenen. Zij moeten met alle klachten passend bij COVID-19 thuisblijven en getest worden, dus ook bij verkoudheidsklachten (zoals loopneus, neusverkoudheid, niezen en keelpijn). Dit hoeft niet als ze af en toe hoesten of bekende chronische luchtwegklachten, astma of hooikoorts hebben zonder koorts en benauwdheid.

1. Kinderen wel naar de opvang:

Kinderen van 0-4 jaar mogen met verkoudheidsklachten (loopneus, neusverkoudheid, niezen en/of keelpijn) of bekende hooikoortsklachten naar de gastouder, behalve:

- als het kind andere klachten heeft die passen bij COVID-19 zoals: koorts (38 graden Celsius en hoger), benauwdheid, meer dan incidenteel hoesten, plotseling verlies van reuk en/of smaak;
- als zij een huisgenoot zijn van een patiënt met een bevestigde COVID-19 infectie;
- als er iemand in het huishouden van het kind is die naast (milde) corona klachten ook koorts (38 graden en hoger) en/of benauwdheid heeft en er is nog geen negatieve testuitslag.
- Als een broer of zus in quarantaine moet omdat uit bron- en contactonderzoek is gebleken dat een kind in nauw contact (dat wil zeggen minimaal 15 minuten cumulatief (dus alle minuten bij elkaar opgeteld) in 24 uur binnen 1,5 meter afstand) is geweest, mag het kind wel gewoon naar de opvang. Voorwaarde is wel dat zij niet zijn blootgesteld aan de positief geteste persoon. Als de broer of zus vervolgens klachten van koorts of benauwdheid ontwikkelt of positief wordt getest, mag deze broer of zus niet meer naar de opvang (zie ook onder 2, thuisblijfregels).

'Jonge kinderen zijn vaak en bij herhaling verkouden. Dit wordt meestal veroorzaakt door een van de vele verkoudheidsvirussen en gaat vanzelf weer over. Als de algemene maatregelen bij COVID-19 worden aangehouden, worden deze kinderen echter vaak en bij herhaling geweerd van kinderdagverblijf of school. Dit is niet wenselijk met het oog op de ontwikkeling van de kinderen en het werkverzuim van de ouders. Kinderen t/m groep 8 met alleen verkoudheidsklachten mogen naar de opvang en school, maar moeten thuisblijven bij verergering van deze klachten met hoesten, koorts en/of benauwdheid of als zij getest gaan worden en/of in afwachting van het testresultaat.'

[Zie voor meer informatie over COVID-19 en kinderen](#)

[Zie voor de handreiking van het RIVM bij neusverkouden kinderen](#)

Voor het bepalen of een (verkouden) kind naar de kinderopvang/school mag, kan je gebruik maken van de beslisboom.

[Zie hier](#). De beslisboom is een vertaling van de regels van het RIVM. Het RIVM heeft de beslisboom inhoudelijk gecontroleerd.

Als een kind chronische verkoudheidsklachten, hooikoorts of astma heeft en dit past bij de gebruikelijke klachten, dan kan het kind na overleg tussen ouder en houder naar de opvang. Bij twijfel of als de klachten veranderen moet het kind thuisblijven tot de (nieuwe) klachten voorbij zijn of het bekende klachtenpatroon is teruggekeerd. Het RIVM heeft een handreiking opgesteld en de lokale GGD kan advies geven in specifieke situaties, [zie hier](#).

2. Thuisblijfregels voor kinderen:

In de volgende gevallen moet een kind thuisblijven:

- Kinderen mogen pas weer naar de opvang als zij 24 uur geen klachten meer hebben en naast verkoudheidsklachten verder niet ziek zijn.
- Als iemand in het huishouden van het kind naast milde coronaklachten ook koorts (38°C of hoger) en/of benauwdheidsklachten heeft, blijft het kind thuis.
- Als iemand in het huishouden van de kinderen negatief getest is voor COVID-19, of als iedereen 24 uur geen klachten heeft, mogen de kinderen weer naar de opvang.
- Als iemand in het huishouden van de kinderen getest is voor COVID-19 en een positieve testuitslag heeft, dan zijn de adviezen van de GGD over de te nemen maatregelen leidend. Kinderen moeten dan thuis in quarantaine blijven tot en met 10 dagen na het laatste risicocontact met de besmette huisgenoot, als er sprake is van strikte zelfisolatie (dat wil zeggen geen risicocontact tussen de besmette persoon en alle huisgenoten). Als de huisgenoot positief getest is en strikte zelfisolatie is mogelijk, dan mogen alle overige huisgenoten (dus ook kinderen) als zij zelf geen klachten hebben zich vanaf de 5e dag na het laatste risicocontact met de besmette huisgenoot laten testen op COVID-19. Als de testuitslag negatief is, dan hoeft de quarantaineperiode van 10 dagen niet afgemaakt te worden. Het is van belang om ook daarna alert te blijven op klachten en om opnieuw te testen als zich toch klachten ontwikkelen. Als strikte zelfisolatie niet mogelijk is, moeten kinderen in quarantaine blijven tot en met 10 dagen nadat de huisgenoot met COVID-19 uit isolatie mag.
- Als uit bron- en contactonderzoek of de CoronaMelder app is gebleken dat een kind in nauw contact (dat wil zeggen minimaal 15 minuten cumulatief (dus alle minuten bij elkaar opgeteld) in 24 uur binnen 1,5 meter afstand) is geweest met een besmette persoon, gaat het kind in quarantaine. Het kind kan zich laten testen op COVID-19 vanaf de 5e dag na het laatste risicovolle contact met de besmette persoon. Ook als het kind geen klachten heeft. Is de uitslag negatief? Dan hoeft de quarantaineperiode van 10 dagen niet afgemaakt te worden. Het is van belang om ook daarna alert te blijven op klachten en om opnieuw te testen als zich toch klachten ontwikkelen.
- Kinderen die terugkeren uit een land of een gebied met een oranje of rood reisadvies vanwege het coronavirus, geldt het dringende advies om bij thuiskomst 10 dagen in quarantaine te gaan. Dit geldt ook als het reisadvies tijdens de reis is veranderd naar oranje of rood. Voor kinderen tot en met 12 jaar geldt als uitzondering dat zij wel naar de kinderopvang (kinderdagopvang, BSO en gastouderopvang), naar school en sport mogen, tenzij zij corona-gerelateerde klachten hebben of een huisgenoot die naast (milde) coronaklachten, koorts en/of benauwdheid heeft.

3. Testbeleid kinderen:

Testen van kinderen **0-4 jaar met klachten** wordt in ieder geval dringend geadviseerd als:

- het kind naast verkoudheidsklachten ook koorts heeft en/of benauwd is en/of (meer dan incidenteel) hoest – hierbij geldt: het kind laat zich testen en mag in principe bij een negatieve testuitslag weer naar de opvang;
- het kind ernstig ziek is – laat in die gevallen contact opnemen met de huisarts; die kan besluiten om het kind te laten testen;
- het kind klachten heeft die passen bij COVID-19 EN een huisgenoot (categorie 1-contact) is van iemand die COVID-19 heeft;
- het kind klachten heeft die passen bij COVID-19 EN een contact (categorie 2 of 3) is van iemand die COVID-19 heeft; de GGD testen adviseert omdat het kind deel uitmaakt van een uitbraakonderzoek.
- Dit geldt ook voor kinderen 4-12 jaar, met de toevoeging dat zij ook al een dringend testadvies hebben bij verkoudheidsklachten.
- Een kind met klachten dat niet is getest, mag weer naar de gastouder of school als het 24 uur volledig klachtenvrij is (met een maximum van 7 dagen na de 1e ziektedag in het geval van aanhoudende milde klachten), en niet om andere redenen thuis hoeft te blijven. Daarna mogen kinderen met milde klachten weer naar de gastouder of school.
- Zelftesten zijn minder betrouwbaar dan een PCR of antigeen test die door een professional wordt afgenomen. Een postieve zelftestuitslag moet altijd bevestigd worden met een professioneel afgenomen PCR of Antigeen test bij de GGD.

Maatregelen voor ouders

De houder kan een aantal maatregelen nemen die door de ouders in acht moeten worden genomen. Informeer ouders hier zorgvuldig over. Onderstaand vind je de belangrijkste maatregelen:

1. Organisatie van breng- en haalmomenten.

De breng- en haalmomenten zijn zo georganiseerd dat 1,5 meter afstand gehouden wordt tussen volwassenen. Communiceer deze maatregelen naar alle ouders. Voorbeelden van bijzondere maatregel zijn:

- Spreiding in haal- en brengmomenten.
- In etappes brengen van kinderen en/of ouders de gastouderopvang niet laten betreden en/of maximaal aantal ouders tegelijk naar binnen.
- Met inachtneming van de emotionele veiligheid kan de overdracht van het (jonge) kind van ouder naar gastouder, plaatsvinden op 1,5 meter afstand. Bijv. door een ouder het kind in een Maxi-Cosi, in een wipstoeltje of op een speelkleed te laten zitten/neer te leggen en afstand te nemen zodat de gastouder het kind kan oppakken.
- Lijnen aanbrengen (of andere afbakening) waarachter ouders moeten wachten.
- Kinderen onder begeleiding van de gastouder buiten laten ophalen.
- Ouders dienen ook buiten 1,5 meter afstand houden.

2. Tijdsduur.

Breng- en haalmomenten zijn kort. Informatie over een kind kan bijv. ook via digitale weg of telefonisch overgedragen worden.

3. Eén ouder.

Kinderen worden gebracht en gehaald door één volwassene, dus zonder extra volwassenen of kinderen, die daar geen opvang gebruiken.

4. Ouders niet naar de opvang.

Een ouder mag kinderen niet zelf halen of brengen als er sprake is van corona-gerelateerde klachten en/of wacht op de testuitslag. De ouder moet dan thuisblijven. Ouders die terugkeren uit een land of een gebied met een oranje of rood reisadvies vanwege het coronavirus, gaan bij thuiskomst 10 dagen in quarantaine. Dit geldt ook als het reisadvies tijdens de reis is veranderd naar oranje of rood. Ouders mogen hun kinderen tijdens hun eigen 10 dagen thuisquarantaine niet brengen of halen.

5. Gebruik mondneuskapje door ouders.

Voor alle externen en dus ook voor ouders geldt het dringende advies een mondneusmasker te dragen wanneer zij de locatie mogen betreden.

Maatregelen voor gastouders

Voor gastouders gelden de volgende regels:

Testbeleid

Iedereen kan zich met corona-gerelateerde klachten laten testen. Het gaat om (milde) klachten als:

- Hoesten;
- Neusverkoudheid;
- Loopneus;
- Niezen;
- Keelpijn;
- Verhoging tot 38 graden of koorts (vanaf 38 graden);
- Plotseling verlies van reuk of smaak.

Je hoeft niet eerst naar een arts voor een doorverwijzing; je kunt rechtstreeks een afspraak maken bij de GGD. [Zie voor meer informatie](#). Een gastouder ontvangt in afwachting van de testuitslag geen kinderen of andere volwassenen thuis. Ook als een je gedurende de dag klachten ontwikkelt, moeten de kinderen opgehaald worden en laat je jezelf testen.

Voorrang bij teststraat GGD:

Gastouders kunnen met ingang van 8 februari met voorrang getest worden bij de teststraat van de GGD. Zij kunnen met een voorrangsverklaring contact opnemen met het prioriteitsnummer van de GGD. [Meer informatie](#)

Testuitslag

Negatief: Indien de test negatief is, kan de medewerker/gastouder weer aan het werk met in achtname van algemene hygiënemaatregelen.

Positief: Indien de test positief is, moet de medewerker/gastouder ten minste 7 dagen thuisblijven en uitzieken. Als daarna de klachten ook ten minste 24 uur helemaal weg zijn, mag de medewerker/gastouder weer aan het werk. In geval van een positieve besmetting van een gastouder, wordt er dus geen opvang geboden. De gastouder informeert de ouders. In geval van besmetting van een vraagouder of een kind, treden de 'Thuisblijfregels voor kinderen' in werking.

Als een gastouder zich zonder klachten laat testen op COVID-19 en positief test, blijft de gastouder in ieder geval tot 5 dagen na testafname in isolatie. Ook de huisgenoten en nauwe contacten gaan in quarantaine. Als de gastouder na 5 dagen nog klachtenvrij is, mag zij uit isolatie en wordt ook de quarantaine voor huisgenoten/nauwe contacten opgeheven. Als de gastouder binnen de 5 dagen na testafname klachten krijgt, blijft deze persoon langer in thuisisolatie. Ook moeten de huisgenoten dan thuis in quarantaine blijven tot 10 dagen na het laatste risicocontact.

Huisgenoten met klachten

Als iemand in het huishouden van de gastouder die bij de vraagouder thuis werkt naast milde coronaklachten ook koorts (38°C of hoger) en/of benauwdheidsklachten heeft blijft het de gastouder thuis. Als de testuitslag negatief is mag de gastouder weer aan het werk.

Bij gastouderopvang in eigen huis geldt: de gastouder mag opvang blijven bieden als de huisgenoot (vanaf 4 jaar of ouder) verkoudheidsklachten heeft en deze huisgenoot niet in dezelfde ruimte verblijft/aanwezig is als vraagouders en de kinderen die worden opgevangen door de gastouder.

- Als de eigen kinderen van de gastouder van 0 tot 4 jaar verkoudheidsklachten hebben, mag de gastouder op reguliere wijze opvang blijven bieden.
- Als een huisgenoot (ongeacht welke leeftijd) van de gastouder koorts (38°C of hoger) en/of benauwdheidsklachten heeft, kan er géén opvang worden geboden.
- Als een huisgenoot van de gastouder in quarantaine moet omdat uit bron- en contactonderzoek is gebleken dat de huisgenoot in nauw contact (dat wil zeggen minimaal 15 minuten cumulatie (dus allen minuten bij elkaar opgeteld) in 24 uur binnen 1,5 meter afstand) is geweest, kan de opvang doorgang vinden, mits de huisgenoot niet in dezelfde ruimte verblijft/aanwezig is als de vraagouders en de kinderen die worden opgevangen door de gastouder.

Als iemand in het huishouden van de gastouder getest is voor COVID-19 en een positieve testuitslag heeft, dan zijn de adviezen van de GGD over de te nemen maatregelen leidend. Gastouders moeten dan thuis in quarantaine blijven tot en met 10 dagen na het laatste risicocontact met de besmette huisgenoot, als er sprake is van strikte zelfisolatie (dat wil zeggen geen risicocontact tussen de besmette persoon en alle huisgenoten).

Als de huisgenoot positief getest is en strikte zelfisolatie is mogelijk, dan kunnen de huisgenoten als zij zelf geen klachten hebben ontwikkeld zich vanaf de 5e dag na het laatste risicovolle contact met de besmette persoon laten testen. Als de testuitslag negatief is, dan hoeft de quarantaineperiode van 10 dagen niet afgemaakt te worden. Het is van belang om ook daarna alert te blijven op klachten en om opnieuw te testen als zich toch klachten ontwikkelen.

Als strikte zelfisolatie niet mogelijk is, moeten gastouders minimaal in quarantaine blijven tot en met 10 dagen nadat de huisgenoot met COVID-19 uit isolatie mag. [Zie voor informatie.](#)

Risicogroepen

Gastouders die in een risicogroep vallen of met gezinsleden die in een risicogroep vallen ([risicogroep is conform de RIVM lijst, zie COVID-19 | LCI richtlijnen](#)), kunnen niet worden verplicht te werken.

Zwangere gastouders

Gastouders die zwanger zijn en kinderen opvangen in de leeftijd van 0 tot 13 jaar, voeren vanaf het laatste trimester (vanaf week 28) alleen werkzaamheden uit waarbij het lukt om 1,5 meter afstand van anderen (zowel kinderen (0 tot 13 jaar) als volwassenen) te houden. De gastouder gaat hierover in overleg met de bedrijfsarts/ behandelaar. De uitzondering die gold voor de opvang van kinderen in de leeftijd van 0 tot 4 jaar is per 2 april 2021 komen te vervallen. Ook voor bovenstaand advies geldt dat het geen wetgeving is, maar een advies. Als gastouder ben je zelfstandig ondernemer en staat het je dus vrij om zelf te beslissen over jouw situatie en in hoeverre je dit advies wil overnemen.

Reisadvies

Voor gastouders die terugkeren uit een land of gebied met een oranje of rood reisadvies vanwege het coronavirus, geldt het dringende advies om bij thuiskomst 10 dagen in quarantaine te gaan. Gastouders kunnen in deze periode geen opvang bieden. Dit geldt ook als het reisadvies tijdens de reis is veranderd naar oranje of rood.

Gebruik mondneuskapje

Gastouders die kinderen vervoeren in een auto/personenbusje dragen een mondkapje. Bij de gastouder thuis wordt het dragen van een mondneuskapje afgeraden. Bij de opvang van kinderen uit groep 7 en 8 kan, zo staat in het Generiek Kader, door een gastouder overwogen worden om een mondneusmasker of een faceshield te dragen.

Bron- en contactonderzoek of CoronaMelder

Als uit bron- en contactonderzoek of de CoronaMelder app is gebleken dat een gastouder in contact is geweest met een besmette persoon, gaat de gastouder in quarantaine. De gastouder kan zich laten testen op COVID-19 vanaf de 5e dag na het laatste risicovolle contact met de besmette persoon. Ook als de gastouder geen klachten heeft. Is de uitslag negatief? Dan hoeft de quarantaineperiode van 10 dagen niet afgemaakt te worden. Het is van belang om ook daarna alert te blijven op klachten en om opnieuw te testen als zich toch klachten ontwikkelen.